

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

SKRIVELSE

2015-05-13 NV-06387-14

Genomförande av systemen med producentansvar för förpackningar, returpapper, elutrustning och batterier

Delredovisning av regeringsuppdrag
M2014/1900/Ke

Förord

Naturvårdsverket fick den 28 augusti 2014 i uppdrag att utreda och föreslå avgifts- och sanktionssystem för förordningarna om producentansvar för förpackningar, returpapper, elutrustning och batterier samt hur tillämpningsområdet för förordningarna om producentansvar för förpackningar och returpapper bör utformas.

I fråga om hur avgiftssystemet kan utformas ska uppdraget redovisas senast den 15 maj 2015. Redovisningen i övrigt ska ske senast den 31 januari 2016. Denna rapport avser delredovisningen av avgiftssystemet.

Under arbetet har berörda aktörer inom respektive producentansvar bidragit med kunskap och information samt haft möjlighet att lämna synpunkter på Naturvårdsverkets preliminära förslag till avgiftssystem.

Medverkande från Naturvårdsverket har varit Catarina Östlund, Christina Jonsson, Pär Ängerheim, Ylva Lindén och Ingrid Backudd. Projektledare har varit Jonas Nordanstig.

Naturvårdsverket har efter rapportens färdigställande fått information om att regeringen kommer att tillsätta en särskild utredare för att ta fram förslag på hur ett kommunalt insamlingsansvar för hushållsavfall kan utformas. I uppdraget ingår att ge förslag på hur det insamlade avfallet ska överlämnas till producenterna, som fortsatt har ett producentansvar, och hur producenterna ska ersätta kommunerna för insamlingen. Utredaren ska också föreslå hur en effektiv tillsyn över insamlingen och återvinningen kan möjliggöras, undersöka vilka konsekvenser som ett förändrat ansvar får för de berörda aktörerna och samhället i stort, och lämna författningsförslag som lägger fast regelverket för den valda lösningen.

Naturvårdsverket konstaterar att ett kommunalt insamlingsansvar kan innebära att kravet på producenter av förpackningar och returpapper att tillhandahålla ett förhandsgodkänt insamlingsystem tas bort. Frågan om resurser och avgifter för prövning och tillsyn av sådana system kan då bli irrelevant. Naturvårdsverket bedömer vidare att även tillsynen över producenterna inom förpacknings- och returpappersförordningarna kan påverkas av ett kommunalt ansvar för insamlingen.

I de delar som rör uppskattat resursbehov för prövning och tillsyn samt förslag till avgiftssystem är därför rapporten i viktiga avseenden nu inaktuell.

Sammanfattning

Regeringen fattade den 28 augusti 2014 beslut om nya förordningar om producentansvar för förpackningar, returpapper och elutrustning. I korthet innebär de nya förordningarna att återvinningsmålen har höjts och att tillståndsplikt för insamlingssystem införts med tydligt definierade krav. Det innebär dels att Naturvårdsverket ska tillståndspröva insamlingssystemen, dels att systemen blir fristående tillsynsobjekt. Tidigare var kraven i huvudsak riktade mot producenterna.

Naturvårdsverket fick samtidigt i uppdrag att utreda och föreslå hur

- ett avgiftssystem för prövning och tillsyn i fråga om förordningarna om producentansvar för förpackningar, returpapper, elutrustning och batterier kan utformas för att Naturvårdsverket ska ha möjlighet att bedriva en ändamålsenlig verksamhet,
- ett sanktionssystem kan utformas i fråga om förordningarna om producentansvar för förpackningar, returpapper och elutrustning, och
- tillämpningsområdet för förordningarna om producentansvar för förpackningar och returpapper bör utformas.

I fråga om hur avgiftssystemet kan utformas ska uppdraget redovisas senast den 15 maj 2015. Redovisningen i övrigt ska ske senast den 31 januari 2016. Denna rapport avser delredovisningen av avgiftssystemet.

Utgångspunkten för uppdraget är att avgifter för prövning och tillsyn ska tas ut och att dessa ska ge full kostnadstäckning. Med tillsyn avses enligt uppdragsbeskrivningen såväl operativ tillsyn som tillsynsvägledning.

Naturvårdsverket har skattat de personella och administrativa resurser som kommer att krävas för att tillståndspröva och bedriva tillsyn över insamlingssystem för elavfall, förpackningsavfall och returpapper. Likaså har Naturvårdsverket skattat resursbehovet för tillsynen över producenterna enligt alla fyra förordningarna.

Totalt bedöms det krävas motsvarande omkring 7,5 helårstjänster för att fullgöra en ändamålsenlig verksamhet enligt dessa förordningar. Dessa fördelar sig i grova drag på en och en halv tjänst för prövning och tillsyn av insamlingssystem, en tjänst för kontroll av registrering och rapportering när det gäller elutrustning och batterier, fyra tjänster för tillsyn över producenter i stort, inklusive produktkraven, samt en helårstjänst för övriga frågor, inklusive tillsynsvägledning till kommunerna. Till detta kommer administrativt arbete, avihandling och utveckling och drift av IT-stöd för att möjliggöra registerhållning och debitering av avgifter.

För att täcka dessa kostnader föreslår Naturvårdsverket att insamlingsystem åläggs en fast, årlig avgift för prövning och tillsyn som uppgår till 275 000 kr per år och system. På motsvarande sätt föreslås en fast, årlig avgift för tillsyn över producenternas ansvar enligt de aktuella förordningarna. För producenter enligt förordningarna om elutrustning och batterier föreslås avgiften vara 1 000 kr per producent. För producenter enligt förordningarna om förpackningar och returpapper föreslås avgiften vara 500 kr per producent.

Naturvårdsverket föreslår att verket får disponera avgifterna istället för att tilldelas medel via anslag för prövningen och tillsynen.

Förändringarna införs genom ändringar i förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (1998:940), med ikraftträdande den 1 januari 2016.

Det avgiftssystem och de avgiftsnivåer som Naturvårdsverket föreslår utgår från gällande förutsättningar. Den översyn av vissa begreppsdefinitioner som ska redovisas senast 31 januari 2016 kan leda till att antalet producenter ändras. Detta kan göra att avgiftssystemets konstruktion och nivåer behöver ses över för att säkerställa full kostnadstäckning och en ändamålsenlig tillsyn.